

BUDAPEST V. NÁDOR UTCZA 16 SZ

STEINKOHLEN
U. ZIEGELWERKS
GESELLSCHAFT

BUDAPEST

CENTRAL-BUREAU:

BUDAPEST V. NÁDOR UTCZA 16. SZ

LÖW EDE, BPEST

Auszug

aus den

„Közlemények a magyar kir. József müegyetem műszaki mechanikai laboratoriuma részéről"

közli **Horváth Ignác**

müegyetemi ny. r. tanár 's akadémiai levelező tag

(Verlag Friedr. Kilian, Budapest.)

„Ich habe die durch die Steinkohlen- und Ziegelwerks Gesellschaft in Pest in neuerer Zeit erzeugten (sogenannten Keramit-) Klinkersteine geprüft und constatire, dass die Druckproben ein außerordentlich überraschendes Resultat geliefert haben."

(Aus den diesem Referate beigefügten Tabellen ist ersichtlich, daß die auf ihre rückwirkende Festigkeit geprüften, aus 3 verschiedenen Steinbrüchen stammenden 22 Granitwürfel im Minimum bei 866^{21} und im Maximum bei 1631^{62} Kilogr. pr. Quadrat-Centimeter ihre Bruchgrenze fanden, während von den Seitens der Steinkohlen- und Ziegelwerks-Gesellschaft gelieferten 10 Stück Keramit Klinkern der eine bei 2562^{26} u. der andere sogar bei 3172^{78} Kilogr. Belastung pr. Quadrat-Centimeter nicht zerdrückt werden konnten.)

„Die regelmäßige Form dieser (Keramit-) Klinkersteine, die große und gleichmäßige Dichtigkeit des Gefüges, die angenehme Farbe und die große Festigkeit derselben sind ebensoviele Eigenschaften, die mit Recht überraschen und mich (Herrn Professor Horváth) dazu bewegen, daß ich diese auf dem Gebiete der Ziegel Fabrikation einen epochalen Fortschritt bekundenden künstlichen Steine der Aufmerksamkeit des hauptstädtischen Magistrates aufs wärmste empfehle" (Seite 11 und 31.)

Kivonat

A magyar kir. József müegyetem müszaki mechanikai laboratoriuma részéről kiadott
„Közlemények"-ből
közli Horváth Ignác
müegyetemi ny. r. tanár 's akadémiai levelező tag
(kiadja Kilian Frigyes Budapesten)

„Megvizsgáltam a „Pesti kőzénbánya 's téglagyár társulat" legujabb időben gyártott (ugynevezett keramit) kongótégláit és constatálom, hogy a nyomáspróbák rendkívül meglepő eredményt tüntettek fel."
(Az ezen közleményhez csatolt táblázatokból kitünik, hogy az ellentállási szilárdság tekintetében megvizsgált 3 különböző kőbányából származó 22 darab gránitkoczkakő □ centiméterként 866 21 legkisebb és 1631 62 legnagyobb kilogramm nyomásnál érte el a törési határt; mig a kőzénbánya és téglagyár társulat részéről szállitott 10 darab kongó keramit közül az egyik csak □ centiméterkénti 2562 26 a másik pedig még 3172 78 kilogrammnyi megterhelés mellett sem volt széttzuzható.)
„A téglák szabatos alakja, éles élei, az anyag nagy és egyforma tömöttsége, kellemes szine, nagy szilárdsága mindmegannyi tulajdonságok melyek joggal meglepnek 's arra inditanak, hogy ezen a téglagyártás terén epochális haladást jelző mesterséges köveket a legmelegebben ajanljam a Tekintetes fővárosi tanács becses figyelmebe" (11 és 31 ik oldal)

Horváth Ignác s. k.

Másolat.

Épitési anyagok vizsgálati állomása
a királyi ipar akademián

A „Kőszénbánya és téglagyár társulat Pesten" kisérletek végett 23 darab állitólag a rákosi téglagyárból származó kongócgetcsű különféle méretű koczkát adott át, melyek 1878 Május 6tól Május 9ig nyómáspróba alá vétettek.

A vizsgálat eredménye.

A minták megjelölése	Kisérletek száma	Méretek hossza (centiméterekben)	Méretek szélessége (centiméterekben)	Méretek magassága (centiméterekben)	A nyomott terület □ Ctm.	Törési határ kilogrammokban □ Ctmként	A minták megjelölése	Kisérletek száma	Méterek hossza (centiméterekben)	Méterek szélessége (centiméterekben)	Méterek magassága (centiméterekben)	A nyomott terület □ Ctm.	Törési határ kilogrammokban □ Ctmként	A minták megjelölése	Kisérletek száma	Méretek hossza (centiméterekben)	Méretek szélessége (centiméterekben)	Méretek magassága (centiméterekben)	A nyomott terület □ Ctm.	Törési határ kilogrammokban □ Ctmként
6" 10'''	1	6.2	5.8	5.4	35.96	2292	6" 11'''	8	5.9	5.6	5.6	33.04	2191		16	6.0	5.8	5.8	34.80	3041
	2	5.8	5.7	5.5	32.96	2350		9	6.0	5.7	5.5	34.20	2574		17	5.8	5.8	6.0	33.64	3437
	3	5.7	5.7	5.4	32.49	2283		10	5.7	5.5	5.2	31.35	2878	7"	18	5.9	5.7	5.2	33.63	3213
	4	5.6	5.6	5.4	31.36	2308		11	5.7	5.5	5.2	31.35	2487		19	5.7	5.7	5.3	32.49	2931
	5	5.9	5.5	5.2	32.45	2317		12	5.7	5.7	5.1	32.49	2314		20	5.5	5.5	5.0	30.25	3645
	6	5.8	5.3	5.1	30.74	2628		13	5.6	5.4	5.0	30.24	3315		21	5.3	5.3	4.8	28.09	3704
	7	5.6	5.4	5.3	30.24	2800		14	5.8	5.2	5.0	30.16	2800	7'''	22	5.7	5.6	5.3	31.92	3350
								15	5.3	5.1	5.0	27.07	3400	7'''	23	5.9	5.8	5.3	34.22	3190

E szerint 23 kisérletnél az átlagos törési határ $\frac{65348}{23}$ 2845 kilogramm □ centiméterként

Épitési anyagok vizsgálati állomása.

Berlin 1878. Május 22-én. Dr. Böhme s.k. 585. Naplószám.

Abschrift.

Prüfungs-Station für Baumaterialien an der Königlichen Gewerbe Akademie.

Die Steinkohlen und Ziegelwerks-Gesellschaft in Pest stellte zur Prüfung 23 Stück Steinwürfel eines Klinkerbrandes in verschiedenenen Abmessungen, angeblich aus dem Rákoser Ziegelwerk welche vom 6 Mai bis 9 Mai 1878 auf Druck geprüft wurden.

Resultat der Prüfung.

Bezeichnung der Proben	Versuch Nr.	Abmessungen lang (Centimeter)	Abmessungen breit (Centimeter)	Abmessungen hoch (Centimeter)	Gedrückte Fläche □Ctm.	Zerstörung bei Klgr. pr. □Ctmtr.
6" 10'''	1	6.2	5.8	5.4	35.96	2292
	2	5.8	5.7	5.5	32.96	2350
	3	5.7	5.7	5.4	32.49	2283
	4	5.6	5.6	5.4	31.36	2308
	5	5.9	5.5	5.2	32.45	2317
	6	5.8	5.3	5.1	30.74	2628
	7	5.6	5.4	5.3	30.24	2800

Bezeichnung der Proben	Versuch Nr.	Abmessungen lang (Centimeter)	Abmessungen breit (Centimeter)	Abmessungen hoch (Centimeter)	Gedrückte Fläche □Ctm.	Zerstörung bei Klgr. pr. □Ctmtr.
6" 11'''	8	5.9	5.6	5.6	33.04	2191
	9	6.0	5.7	5.5	34.20	2574
	10	5.7	5.5	5.2	31.35	2878
	11	5.7	5.5	5.2	31.35	2487
	12	5.7	5.7	5.1	32.49	2314
	13	5.6	5.4	5.0	30.24	3315
	14	5.8	5.2	5.0	30.16	2800
	15	5.3	5.1	5.0	27.07	3400

Bezeichnung der Proben	Versuch Nr.	Abmessungen lang (Centimeter)	Abmessungen breit (Centimeter)	Abmessungen hoch (Centimeter)	Gedrückte Fläche □Ctm.	Zerstörung bei Klgr. pr. □Ctmr.
7"	16	6.0	5.8	5.8	34.80	3041
	17	5.8	5.8	6.0	33.64	3437
	18	5.9	5.7	5:2	33.63	3213
	19	5.7	5.7	5.3	32.49	2931
7" 1'''	20	5.5	5.5	5.0	30.25	3645
	21	5.3	5.3	4.8	28.09	3704
	22	5.7	5.6	5.3	31.92	3350
	23	5.9	5.8	5.3	34.22	3190

Hierdurch beträgt die Bruchgrenze im Mittel aus 23 Versuchen $\frac{65348}{23}$ 2845 Klgr. pr. □ Cmtr.

Prüfungs Station für Baumaterialien

Berlin, den 22. Mai 1878. Dr. Böhme m.p. Journ. № 585.

Közönséges épitőtéglák.- Gewöhnliche Bauziegel.

Tétel Post	Alak és méret. Form und Mass.	Megnevezés. Benennung.	darab súly Gewicht pr. Stk.	1 Waggonba rakható 1 Waggon 100 q.	Napi árak — Tages-Preise.
			Kilo	drb. Stück circa	
1	14 c/m. 6½ 29 c/m.	Falitégla kézzel vetett és gépi Mauerziegel Handschlag u. Maschin	3^{70}	2700	
2	8½ 29	Éktégla. Keilziegel.	4^{15}	2000	
3	14 6½ 29	Lyukasztott Lochziegel.	3^{45}	2900	
4	20 6 25	Konyhaburkolat. Küchenpflaster.	3^{75}	2700	
5	18½ 5 28	Padlásburkolat. Bodenpflaster.	3^{60}	2800	
6	Párkány tégla.- Gesimsziegel. 10½ 9 47 c/m. 18" 63 c/m - 24"	18"	9^{45}	1030	
		24"	13^{00}	770	
7	29 c/m 14½ 10	Vastartány t. Traversziegel.	4^{30}	2300	

Tűzálló téglák árjegyzéke.
Preis Courant für feuerfestes Material.

Megnevezés. Benennung.	darabonkénti súly Gewicht pr. Stk.	1 Waggonba rakható 1 Waggon 100	100 kgr. kénti ár Preis pr. 100 kgr. fl.	kr.	Jegyzet Anmerkung
Normális nagyság: 25. 12. 6½ c/m. Normal Dimension.					
	Kilo	drb. Stück			
Chamotte téglák. Chamottesteine.	3^{5}	2800	2	50	Kazánbefalazásra.
Chamotte habarcs. Chamotte Mörtel.	%	%	1	50	zu Kessel-Einmauerungen.
Dynas kövek. Dynassteine.	4	2500	3	50	Magas- és olvasztó pestekhez.
Dynas anyag. Dynasmassa.	%	%	2	50	zu Hoch u. Schmelz-Öfen.

Rendkivüli méretű és formázott kövek külön megegyezés szerint gyártatnak.
Abweichende Formate u. Façonsteine gegen jeweilige Vereinbarung.

Közönséges fedélcserép.- Gewöhnlicher Dachziegel.

11½ — 38½ c/m

1 □ méter = 37 drb.
1 Kocsirakom. = 6000 „
1 □ Méter = 37 Stück
1 Waggonlast = 6000 Stk.

Gerincz tégla - Firstziegel.

14½ — 36

folyóméter } drb. 3
1 Curr. Meter } Stk.

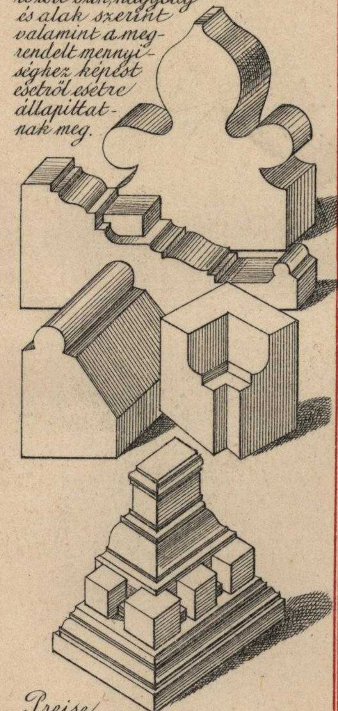
Falburkoló téglák árjegyzéke. Preis-Courant für Verblend-Steine.

Tétel / Post	A tégla neme. / Bezeichnung:	Alak / Form	darabonkénti súly / Gewicht pr. Stück / klg.	Waggonba rakható / 1 Waggon = 100 q. / drb. Stück	Ezrenkénti ár / Preis pr. 1000 Stück / o.é. forint-Gulden ö.w.: tarka / bunt	sárga / gelb	vörös / roth
1	keresztmetszetű gépt. Volle Querschnitt Maschinen Steine. (14 c/m, 6.5, 29 c/m)	1/1	3^{90}	circa 2500	40.-	50.-	%
2.	Lyukas-keresztmetszetű géptégla. Gelochte Querschnitt Verblender.	1/1	3^{40}	2900	40.-	50.-	%
		3/4	2^{75}	3600	40.-	50.-	%
		1/2	1^{70}	5800	35.-	40.-	%
		1/4	0^{85}	11600	25.-	30.-	%
3	Üreges t. Hohle Verblender.	1/2	1^{90}	5200	35.-	40.-	%
		1/4	0^{82}	12000	25.-	30.-	%
4	Szárazon sajtolt téglák. Trocken gepresste Verblender.	1/1	4^{06}/4^{42}	sárga/vörös 2400/2200	65.-	85.-	100.-
		1/2	1^{98}/2^{10}	5000/4700	45.-	55.-	65.-
		1/4	0^{91}/1^{00}	10900/10000 gelb/roth	30.-	36.-	45.-
5	Orrtégla. Nasenziegel. (a) Horonyzott-Hohlkehl. (b) kerekített. Rund. (c) féldomború (d) Wulst. kerék rúd. Rundstab. (e)	Párkányzati diszt. a készletben lévő mintázatok szerint. Façonsteine nach bestehenden Modellen.			Tekintet nélkül a szinre ezrenként 100-140 frtig. Ohne Rücksicht auf Farbe von fl. 100-140 pr. 1000.		

Párkányzati disztéglák bármely komplikált alakban.

Façonirte Steine in beliebig complicirter Form.

Ezek árai az előzetesen meghatározott szín, nagyság és alak szerint valamint a megrendelt mennyiséghez képest esetről esetre állapíttatnak meg.

Preise je nach Farbe, Grösse, der Art des Profiles und des bestellten Quantums gegen Vereinbarung von Fall zu Fall.

Az árak kötelezettség nélkül készpénzfizetés mellett értetődnek, az átadást a főváros helyszínén vagy a budap. vasut vagy hajó állomáson bérmentesen értve.

Die Preise verstehen sich ohne Verbindlichkeit pr. netto Cassa, loco hiesiger Bedarfsstelle oder Franco Bahn- oder Schiffs-Station Budapest.

Keramitkövek árjegyzéke. — Preis-Courant für Keramitsteine.

Tétel / Post	Megnevezés, alak és méret. / Benennung, Form und Maafs.	Darabonkénti súly / Gewicht pr. Stück (kilogr.)	1 Waggonba rakható / 1 Waggon = 100 q. (drb. Stück)	Ezrenkénti ár / Preis pr. 1000 Stück (forint Gulden)		1 □ méter Acquivalent 1 □ Meters (drb. Stück)	1 □ méter ára / Preis pr. □ Meter (fl.)	(kr.)	Jegyzet / Anmerkung
1	Nagy burkolat kő. Grosser Pflasterstein (16 × 16 × 8)	5.00	2000	140.–		36	5	06	Útburkolatra és kapualj burkolatra. Für Pflasterung von Strassen u. Thoreinfahrten.
	ugyanaz-derselbe 16/8/8 c/m.	⁒	⁒	70.–		⁒	⁒	⁒	
2	Kis burkolat kő.-Kleiner Pflasterstein. a. b. (20 × 10 × 8)	4.00	2500	110.–		46	5	06	
	½ darabok 10/10 8 c/m ½ Steine.	⁒	⁒	55.–		⁒	⁒	⁒	
3	Püspök-süveg-Bischofsmützen. a.) Nagy kövekhez a.) zu grossen Steinen (16, 8, 23½)	7.00	1410	250.–		29	⁒	⁒	
	b.) Kis kövekhez b.) zu kl. Steinen (10, 8, 14)	4.00	2500	175.–		44	⁒	⁒	
4	Járdalapok.-Trottoirplatten. a.) b.) (20 × 20 × 4.5)	4.50	2200	155.–		23	3	56	Járda és udvar burkolatra. Für Trottoir und Hofpflasterung.
	½ ▭ △	⁒	⁒	77.50		46	⁒	⁒	
5	c.) d.) (17 × 17 × 4.5)	1.58	6300	140.–		34	4	76	
	½ △ (17 × 26)	⁒	⁒	70.–		68	⁒	⁒	

Keramit falkövek.-Mauersteine.

29 × 14 × 6½

½ és ¼ alakban is. Auch in ½ u. ¼ Format.

Ezrenként 140 frt. pr. 1000

Szegély kő.-Randstein.

29 × 14 × 6½

Ezrenként frt. 140.– pr. 1000

Folyókakövek.-Rinnensteine.

25 – 25 – 9½ / 20 – 20 – 4½

drb. Stück {35 kr. — drb. 18 kr. Stk.

Csatorna talpazat kövek. — Kanal Sohlensteine.

Az árak kötelezettség nélkül és kész pénz fizetés mellett értetődnek; az átadást a főváros helyszínén avagy a budapesti vasút vagy hajóállomáson bérmentesen értve.

Die Preise verstehen sich ohne Verbindlichkeit, gegen netto Cassa loco hiesiger Bedarfstelle oder franco Bahn- oder Schiffstation Budapest.

PARIS
REPUBLIQUE FRANÇAISE
VERSENYEN KIVÜL
1885
HORS CONCURS
DISZOKMÁNY
SZEGED
1878.
EHRENDIPLOM
DISZOKMÁNY
SZÉKESFEHÉRVÁR
1879.
EHRENDIPLOM

Digitized by:

ASSOCIATION
FOR
PRESERVATION TECHNOLOGY,
INTERNATIONAL
www.apti.org

BUILDING
TECHNOLOGY
HERITAGE
LIBRARY

https://archive.org/details/buildingtechnologyheritagelibrary

From the collection of:

NATIONAL
BUILDING
ARTS
CENTER

http://web.nationalbuildingarts.org